

Rovaniemi

ESI- JA PERUSOPETUKSEN KOULUKULJETUKSIA KOSKEVAT PERIAATTEET

Rovaniemen kaupungin koulutuslautakunta 30.1.2014

Työryhmä: Hannu Virkkunen, rehtori, työryhmän puheenjohtaja
Heikki Ervast, koulutuspalvelujen johtaja
Reino Eero, rehtori
Jorma Kauttio, rehtori

ROVANIEMEN KAUPUNGIN KOULUKULJETUSPERIAATTEET

Sisältö:

1. Lainsäädäntö
 - 1.1 Perusopetuslaki 6 § ja 32 §
 - 1.2 Liikenne- ja viestintäministeriön päätöksiä
2. Liikenneturvallisuus
3. Yleiset periaatteet
 - 3.1 Koulukuljetusten organisointi
 - 3.2 Oikeus koulukuljetukseen
 - 3.3 Koulukuljetusmuodot
 - 3.4 Koulukuljetukset erityistilanteissa
4. Vakuutukset
5. Kuljetusten muistilista
 - 5.1 Huoltajan muistilista
 - 5.2 Oppilaan muistilista
 - 5.3 Kuljettajan muistilista
 - 5.4 Koulun/Päiväkodin muistilista

1. Lainsäädäntö

Oppilaan koulupaikasta ja koulukuljetuksista ovat määräykset perusopetuslaissa.

Lisäksi Liikenne- ja viestintäministeriön päätöksissä on erinäisiä määräyksiä koskien koulukuljetuksia.

1.1 Perusopetuslaki 6 § ja 32 § (21.8.1998/628)

Oppilaan koulupaikan määräytyminen:

Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää päivähoitopalveluita. ([23.12.1999/1288](#))

Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle tässä laissa tarkoitettua opetusta saavalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa tämän lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. Esiopetusta saavalle oppilaalle voidaan opetuksen järjestämipaikaksi osoittaa myös vastaavat edellytykset täyttävä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu päivähoitopaikka tai muu soveltuva esiopetuksen järjestämipaikka. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämipaikkaa. ([23.12.1999/1288](#))

Koulumatkat:

Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitettua päivähoidosta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoidosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoitoon. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. ([19.12.2003/1139](#))

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. ([24.6.2010/642](#))

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämipaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa

järjestettävään lasten päivähoitoon lasten päivähoidosta annetun lain 11 c §:ssä tarkoitetulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista päivähoito- ja esiopetuspaikan välillä. ([8.4.2011/324](#))

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

1.2 Liikenne- ja viestintäministeriön päätöksiä

Koulukuljetuksissa on lisäksi noudatettava liikenne- ja viestintäministeriön päätöksiä.

Kuormitusmääräyksillä määritellään kuinka paljon esi- ja perusopetuksen oppilaita voi olla erikokoisissa kulkuneuvoissa.

Linjaliikenteessä olevissa linja-autoissa saa kuitenkin rekisteriin merkitty matkustajamäärä kuljettaja mukaan lukien tilapäisesti ylittyä 30 prosentilla. Säännön tarkoituksena on ehkäistä kyydistä jäämistä kuljetuksissa, joissa matkustajamäärä ei ole ennalta tiedossa.

Kuljetuksen suorittajalla tulee olla tilaajan antama ajantasainen matkustajaluettelo ja joka tulee olla kuljetusautossa kuljetuksen aikana. Päivähoitokuljetuksissa luettelo ei ole pakollinen.

Kuljetusautossa tulee olla edessä ja takana neliön muotoinen, heijastavalla keltaisella pohjalla varustettu irrotettava kilpi, jonka keskellä on samanlainen musta kuvio kuin liikennemerkissä 152, Lapsia, sekä sen alla mustalla teksti ”Koulukyyti”. Henkilöautoissa kilpi saadaan kuitenkin asentaa myös katolle ja saadaan korvata taksivalaisimen päälle tai sen tilalle asennetulla vähintään taksivalaisimen kokoisella keltaisella kuvulla, jossa on samanlainen musta kuvio kuin liikennemerkissä 152, Lapsia, ja teksti ”Koulukyyti”. Kuvussa on koulu- ja päivähoitokuljetuksen aikana käytettävä valoa. Koulu- ja päivähoitokuljetuksen päätyttyä kilpi tai kupu on heti poistettava.

Alkolukon käyttö tilausajoina suoritettavissa koulu- ja päivähoitokuljetuksissa on pakollinen.

Koulukuljetuksissa ajoneuvokohtainen nopeusrajoitus on 80 km/h.

Oppilaita kuljettavan taksinkuljettajan on käytettävä turvavyötä (Tieliikennelaki, TLL 88 §, Asetus ajoneuvojen käytöstä tiellä 6 d §). Oppilaat käyttävät turvavyötä (TLL 88 §). Kuljettaja huolehtii, että turvavyöt ovat kiinni (TLL 88 c §). Tämä koskee erityisesti alle 15-vuotiaita lapsia. Alle 135 cm pituisen lapsen on oltava lasten turvalaitteessa henkilö-, paketti- ja kuorma-autossa. Taksissa alle 135 cm lasta saadaan kuljettaa muualla kuin etuistuimella pelkässä turvavyössä (TLL 88 a §). Lasta ei saa kuljettaa selkä menosuuntaan turvaistuimessa etuturvavyönyllä suojatulla istuinpaikalla, ellei turvavyönyä ole tehty toimintakyvyttömäksi (TLL 88 a §).

Turvavöiden käyttöpakko linja-autoissa tuli voimaan 1.5.2006. Tieliikennelain muutoksella saatettiin voimaan turvavyödirektiivin (2003/20/EY) määräykset.

Nykyisin kaikissa linja-autoissa on käytettävä turvavyötä tai muuta turvalaitetta, jos sellainen on istuinpaikalle asennettu. Uusissa linja-autoissa (M3) on 1.10.1999 lähtien pitänyt olla turvavyöt asennettuina kaikilla istumapaikoilla. Vaatimus ei kuitenkaan koske kaupunkiliikenteeseen suunniteltuja linja-autoja, joissa on paikkoja seisoville matkustajille.

Turvavyön käyttövelvollisuus ei koske henkilöä, jolta vakava terveydellinen syy estää turvalaitteen käytön. Lääkärintodistus on pidettävä mukana ja vaadittaessa esitettävä poliisille.

2. Liikenneturvallisuus

Jokainen liikenteessä kulkeva itse vaikuttaa omalla käyttäytymisellään liikenneturvallisuuteen. Liikennekasvatuksella on suuri merkitys siihen, että lapset oppivat liikkumaan liikenteessä turvallisesti. Liikennekasvatus tulee huomioida kotona ja koulussa, mutta myös koululaisia kuljettavilla autonkuljettajilla on tärkeä rooli kasvatettaessa lapsia vastuullisiksi liikenteessä.

Koulumatkojen turvallisuuden parantamiseksi koulujen tulee kiinnittää huomiota liikennekasvatuksen toteutumiseen opetussuunnitelmien mukaisesti myös käytännössä sekä toteuttaa koulukohtaisia turvallisuuteen liittyviä kampanjoita ja teemapäiviä yhteistyössä eri viranomaisten, mm. poliisin kanssa. Koulujen tulee käydä Rovaniemen Liikennekasvatussuunnitelman (2007) mukaisesti läpi eri vuosiluokille tarkoitetut sisällöt.

Huoltajat ovat vastuussa siitä, että erityisesti esikoulun ja koulunsa aloittaville lapsille opetetaan hyvin koulumatkareitti, linja-autoon/taksiin nouseminen ja siitä poistuminen, aikataulujen käyttö ja yleensä liikenteessä liikkuminen.

Huoltajien, jotka itse kuljettavat lapsensa kouluun, tulee muistaa jättää lapsensa koulun osoittamiin jätto- ja noutopisteisiin. Esikoululaisia kuljettavien huoltajien ja kuljettajien tulee aina luovuttaa lapsi varhaiskasvatuksen henkilöstölle. Huoltajat eivät saa omilla autoillaan vaarantaa, eikä vaikeuttaa linja-autojen ja taksien liikennöintiä koulun alueella eikä pysäköidä autoja takseille ja linja-autoille varatuille paikoille.

3. Yleiset periaatteet (Koulukuljetuksen käytännön järjestelyt)

3.1 Koulukuljetusten organisointi

Koulukuljetusten organisoinnista vastaa kuljetusvastaavaksi nimetty rehtori ja hänen johtamansa kuljetustyöryhmä.

Päätösvalta koulukuljetusten myöntämiseen erityistilanteissa ja harkinnanvaraisissa tilanteissa sekä saattokorvauksen maksamiseen määritellään Sivistyspalvelukeskuksen päätösvalan delegointimatriisissa.

3.2 Oikeus koulukuljetukseen

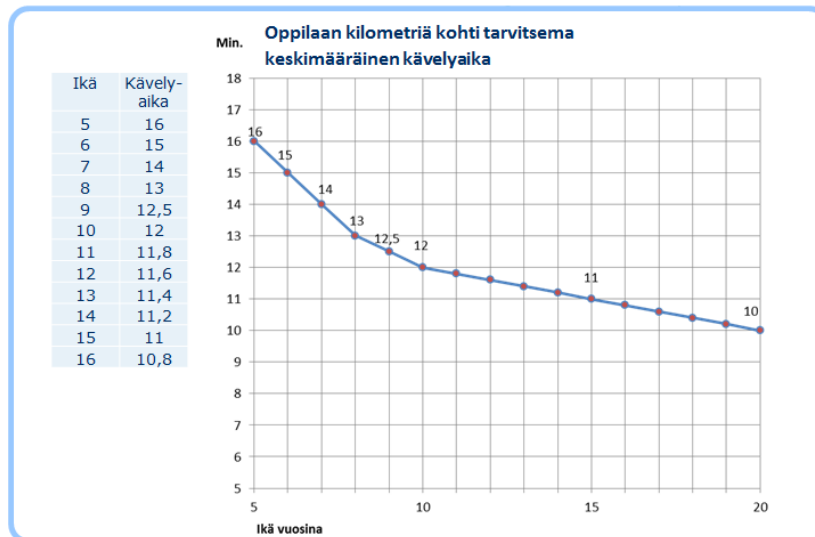
Oppilaalle osoitetaan koulupaikka vain yhden osoitteen perusteella (väestökisteriin merkitty vakituinen asuinpaikka), ja oikeus koulukuljetusetuun koskee vain ko. asuinpaikkaa.

Kaupunki järjestää perusopetuksen oppilaille koulukuljetuksen lähikouluun, mikäli koulumatkan yhdensuuntainen pituus ylittää 3,0 km (1-2 lk) tai 5,0 km (3-10 lk). Esiopetusta saavalle lapselle kuljetus järjestetään, mikäli matka esiopetuspaikkaan on yli 3,0 km. Kuljetus järjestetään vain oppilaan/esioppilaan väestökisteriin merkitystä osoitteesta kouluun/esiopetuspaikkaan.

Koulumatka mitataan kotikiinteistön rajalta koulun kiinteistön rajalle lyhintä käyttökelpoista kulkureittiä pitkin kevyen liikenteen väylät huomioiden. Koulumatkan mittaaminen tapahtuu kaupungin käytössä olevalla karttaohjelmalla (Tekla), Googlemaps –karttaohjelmalla tai kaupungin koulukuljetusten järjestämistä varten hankittavalla karttaohjelmalla. Tarvittaessa matka tarkennetaan paikanpäällä maastomittauksella. Mikäli kiinteistöllä on useita ”sisääntuloportteja”, käytetään mittauksessa lyhintä reittiä.

Lain mukaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli (2,5) tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka odotuksineen kestää enintään kolme (3) tuntia.

Kaupungin velvollisuutena ei ole järjestää maksutonta koulukuljetusta koko matkalle, vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta. Useimmiten oppilaan tulee vähintään kävellä pysäkillä tai muuhun turvalliseen ottopisteeseen ja iltapäivällä vastaava matka takaisin kotiin. Kilometrirajat 3,0 km (esiopetus, 1-2 lk) ja 5,0 km (3-10 lk) ovat pisimpiä mahdollisia omavastuumatkoja, jotka oppilaan tulee tarvittaessa varautua kulkemaan omin neuvoin. Kävelen käytetyn ajan mittaamiseen käytetään Kuntaliiton suosittamaa ohjetta, kuva alla.

3.3 Koulukuljetusmuodot

Koulukuljetus järjestetään aina ensisijaisesti kokonaan tai osittain julkista olemassa olevaa linjaliikennettä hyödyntäen, mikäli sellainen on tarjolla ja se soveltuu koulun aikatauluihin. Oppilaan valmius käyttää linjaliikennettä selvitetään tarvittaessa erikseen. Linjaliikenteessä oppilas käyttää aina etä-/sirukorttia. Kortti annetaan lukuvuodeksi kerrallaan lukuvuoden alussa ja oppilaan tulee säilyttää korttia huolellisesti säilytyskotelossa. Korttia voi käyttää vain kodin ja koulun välisellä matkalla kouluun tullessa ja kotiin mentäessä. Mikäli oppilas jää koulukuljetuksesta kesken matkan esim. kaupungin keskustaan, hän ei voi enää käyttää korttia matkan loppuosuudelle. Korttien väärinkäytöstä oppilas on korvausvelvollinen ja oppilasta voidaan lisäksi rangaista kortin väärinkäytöstä. Kortin katoamisen johdosta oppilaan tulee itse hankkia omalla kustannuksellaan uusi kortti tilalle, samoin mikäli korttia ei ole säilytetty asianmukaisesti.

Toissijaisena kuljetusmuotona on koulupalvelukeskuksen ostama tilausliikenne taksi- tai joukkoliikenneluvalla. Nämä kuljetukset toteutetaan takseilla, pikkubusseilla sekä linja-autoilla. Reitit on suunniteltu yleensä koulualueittain ja samalla reitillä voi olla useiden koulujen oppilaita. Tilausliikenteessä kulkevien oppilaiden oppilasluettelo on aina oltava mukana kuljettajalla. Koulutuksen palvelualueen nimeämä kuljetusvastaava toimittaa liikennöitsijöille luettelot aina lukuvuoden alkaessa sekä jaksojen vaihtuessa, mikäli kuljetukset muuttuvat.

Oppilas saattaa joutua käyttämään molempia kuljetusmuotoja (sekä linja- että tilausliikennettä). Aikatauluista johtuen oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta aamulla ja/tai iltapäivällä. Linjaliikenteessä oppilaan/huoltajan on otettava selvää linja-auton aikataulusta esim. Matkahuollon verkkosivuilta ja oppilaan on oltava ajoissa linja-autopysäkillä. Haja-asutusalueella linja-auto voi ottaa oppilaan kyytiin/jättää kyydistä myös muussa turvallisessa paikassa kuin linja-autopysäkillä, mikäli pysäkillä on kohtuuton matka. Asia on kuitenkin sovittava liikennöitsijän kanssa. Tilausliikenteessä oppilaan tulee olla hyvissä ajoin (vähintään 5 min. ennen sovittua aikaa) pysäkillä/sovituksessa noutopisteessä. Koulukuljetus ei ole myöhässä, jos se saapuu vähintään 15 minuutin kuluessa sovitukselta ajasta. Mikäli kuljetus

myöhästyy tätä enemmän aamulla, voi oppilas palata kotiin ja ottaa yhteyttä huoltajiin, liikennöitsijään tai kouluun. Jos oppilas myöhästyy kuljetuksesta omasta syystä, hänelle ei järjestetä erilliskuljetusta ja kuljetus jää oppilaan huoltajan vastuulle. Oppilas voi käyttää myöhästyessään seuraavaa koulukuljetusta, jolloin hänen ei tarvitse olla poissa koulusta koko päivää.

Jos oppilaan huoltaja on hakenut muuta kuin kaupungin osoittamaa lähikoulua ja saanut koulupaikan, huoltaja vastaa tällöin aina itse kuljetuksen järjestämisestä ja kustannuksista.

Esiopetuksessa olevan oppilaan huoltaja vastaa kuljetuksen järjestämisestä ja kustannuksista, mikäli huoltaja valitsee esiopetuspaikaksi muun kuin kaupungin järjestämän esiopetuspaikan.

3.4 Koulukuljetukset erityistilanteissa

Joissakin erityistapauksissa kaupunki saattaa osoittaa oppilaalle muun kuin lähikoulun, jolloin kaupunki on vastuussa myös kuljetuksen järjestämisestä ja kustannuksista.

Jos oppilas muuttaa kesken lukuvuoden toiselle koulunkäyntialueelle tai yli kuntarajan ja jatkaa luvan saatuaan entisessä koulussa, huoltaja vastaa kuljetuksen järjestämisestä ja kustannuksista.

Jos 1-6 luokan oppilas osallistuu iltapäiväkerhotoimintaan, kaupunki ei ole velvollinen järjestämään kuljetusta eikä vastaamaan kuljetuskustannuksista iltapäiväkerhosta kotiin. Samoin kaupunki ei ole velvollinen järjestämään kuljetusta eikä vastaamaan kuljetuskustannuksista kodista aamupäivätoiminnan järjestämispaikkaan. Poikkeuksina näistä ovat vammaispalvelulain piirissä olevat kuljetukset, joista vastaa sosiaalipalvelujen palvelualue.

Kaupunki voi myös poikkeustapauksissa maksaa oppilaan huoltajalle saattokorvausta oppilaan kuljettamisesta koulumatkalla tai osalle koulumatkaa. Maksimikorvaus on vastaava linjaliikenteen kustannus kaupungille ko. matkalla.

Teiden turvallisuus sekä tarvittaessa eri vuodenaikojen olosuhteet tieolosuhteissa huomioidaan kuljetusten järjestelyissä.

Kun koulumatkan pituus ei edellytä koulukuljetusta, voi oppilaan huoltaja hakea koulukuljetusta koulumatkan vaikeuden, vaarallisuuden tai oppilaan terveydellisen tilanteen perusteella. Koulumatkojen vaikeudessa, vaarallisuudessa ja rasittavuudessa huomioidaan aina oppilaan ikä ja tarvittaessa myös terveydellinen tilanne. Koulumatkan turvallisuuden arvioinnissa käytetään KOULULIITU –menetelmän riskilukuja mikäli mahdollista sekä tarvittaessa pyydetään lisälausuntoja tien ylläpitäjältä ja poliisiviranomaiselta. Koulumatkan rasittavuuden määrittelyn yhteydessä huoltajan on toimitettava riittävät lääkärintodistukset tai psykologin lausunnot koulukuljetuksen myöntämisen perusteiksi. Huoltajan hakiessa em. perustein koulukuljetusta, hänen tulee täyttää koulukuljetushakemus ja toimittaa se liitteineen oppilaan koululle.

Koulussa, muussa opetuksen järjestämispaikassa, koulumatkalla tai muualla sattuneen tapaturman aiheuttamasta kuljetustarpeesta vastaa kaupunki. Näissä noudatetaan samoja periaatteita kuin muissakin koulukuljetuksissa ja ne pyritään yhdistämään aina muihin koulukuljetuksiin, erilliskuljetuksia ei pääsääntöisesti järjestetä. Huoltajan on toimitettava tapaturman vuoksi todetusta kuljetustarpeesta koululle lääkärintodistus, jossa ilmenee kuljetustarve (aika ja kuljetustapa esim. linja-auto/taksi). Tapaturman johdosta järjestettävästä kuljetuksesta ei tehdä erillistä päätöstä. Koulun rehtori/päiväkodin johtaja järjestää kuljetuksen em. periaatteiden mukaisesti ja ilmoittaa tarpeesta liikennöitsijälle. Huoltajien pitää varautua tarvittaessa kuljettamaan oppilasta aluksi, ennen kuin koulu ehtii järjestää kuljetuksen.

Koulun ja päivähoidon retkikuljetukset on kilpailutettu erikseen ja päiväkodin/koulun tulee tilata retkikuljetukset erillisten retkikuljetusohjeiden mukaisesti.

Hammashoitoon liittyvät kuljetukset eivät ole koulun järjestämisvastuulla.

Työelämään tutustumisjakson (TET) aikana luokilla 7-10 koulukuljetukset järjestetään linjaliikenteellä tai olemassa olevilla kuljetuksilla, erillistä tilauskuljetusta ei järjestetä. Oppilas on oikeutettu kuljetukseen, mikäli matka TET -työpaikalle ylittää 5 km. Koulukuljetusta ei järjestetä eikä kustanneta, mikäli TET -harjoittelu suoritetaan toisella paikkakunnalla.

Kesken koulupäivän sattuneissa sairaustapauksissa kuljetuksen kotiin järjestää tarvittaessa huoltaja. Erillistä kuljetusta ei järjestetä kuin erityistilanteessa ja oppilaan tulee pääsääntöisesti jäädä koululle loppupäivän ajaksi esim. lepotilaan (valvonta), jos huoltaja ei pysty hakemaan oppilasta koulusta.

Force Major -tilanteissa (esim. kova pakkanen, hiekoittamaton liukas tie,...) kaupunki ei järjestä erillisiä kuljetuksia. Oppilaalla on näissä tilanteissa perusteltu syy olla myös poissa koulusta, mutta huoltaja päättää kouluun lähtemisestä ja vastaa tällöin kuljetuksesta. Liikennöitsijä ilmoittaa Force Major -tilanteesta viipymättä tiedon koulun rehtorille, jotta asiasta voidaan tiedottaa myös huoltajia.

4. Vakuutukset

Rovaniemen kaupunki on vakuuttanut tapaturman varalta kaikki esioppilaat ja oppilaat päiväkodissa/koulussa työpäivän aikana sekä koulumatkalla. Vakuutus koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa. Vakuutuksen piiriin kuuluvat myös koulun työsuunnitelman mukaiset opinto- ja retkimatkat. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Vakuutus koskee vain välitöntä koulumatkaa välillä koti-koulu-koti. Mikäli oppilas on esim. poikennut koulumatkalla tai jäänyt kesken koulumatkan kaupungin keskustaan, vakuutus ei ole enää sen jälkeen voimassa sen päivän osalta.

Koulukuljetuksissa tapahtuvissa liikennevahingoissa ensisijaisesti korvaus kuitenkin suoritetaan liikennöitsijän lakisääteisen liikennevakuutuksen kautta.

Koulukuljetuksissa tapahtuvissa ilkivaltatapauksissa liikennöitsijä ja oppilas/huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään. Kaupunki ei ole velvollinen korvaamaan oppilaiden autoille aiheuttamia vahinkoja. Koulu pyrkii auttamaan ilkivaltatapausten selvittämisessä.

5. Kuljetusten muistilista

5.1 Huoltajan muistilista

- Ilmoita lapsen sairaustapauksesta liikennöitsijälle sekä päiväkotiin/kouluun, jotta taksi/pienoisbussi ei aja turhia reittejä
- Ilmoita kuljetustarpeiden muista muutoksista ajoissa, viimeistään seitsemän (7) päivää ennen, jotta muutokset ehditään toteuttaa
- Huoltajalla ei ole oikeutta tilata normaalista poikkeavia kuljetuksia, kaikki tilaukset tapahtuvat päiväkodin/koulun kautta. Mikäli huoltaja on tilannut kyydin, hän on maksuvelvollinen lisäkustannuksista
- Huolehdi, että lapsi on ajoissa odotuspaikalla
- Ohjaa lasta käyttäytymään asiallisesti odotuspaikalla ja koulukuljetuksessa
- Opasta lasta käyttämään koulumatkoilla heijastimia
- Kaupunki maksaa lukuvuoden ensimmäisen bussikortin sitä tarvitsevalle. Mikäli kortti häviää tai rikkoutuu, peritään kortin panttimaksu oppilaalta/huoltajalta.
- Kuljettajalta voi kysyä autoon jääneitä tavaroita
- Koulukuljetuksessa voi kuljettaa myös liikuntavarusteita

5.2 Oppilaan muistilista

- Säilytä koululta saamasi kuljetusaikataulu
- Saavu odotuspaikalle ajoissa (vähintään 5 min. ennen sovittua aikaa) ja tarvittaessa odota kuljetusta 15 min. yli sovitun ajan. Mikäli kuljetus ei tule, palaa kotiin ja soita huoltajalle tai kouluun.
- Odota kuljetusta sovitulla paikalla, älä ajoradalla. Näytä tarvittaessa käsimerkillä kuljettajalle pysähtymisestä.
- Ota bussikortti esiin ennen autoon nousua, mikäli joudut käyttämään sitä ja säilytä bussikortti aina säilytyskotelossa rikkoontumisen varalta
- Astu autoon rauhallisesti, älä ryntää äläkä töni muita
- Tervehdi kuljettajaa
- Jos autossa on täyttä, anna istumapaikka vammaiselle tai vanhukselle
- Muista käyttää turvavyötä, jos sellainen on istumapaikalle asennettu
- Käyttäydy myös ajon aikana asiallisesti
- Ole varovainen autosta poistuessasi, älä koskaan ylitä ajorataa ennen kuin kuljetusauto on poistunut pysäkiltä
- Käytä heijastimia hämärässä ja pimeässä

5.3 Kuljettajan muistilista

- Pidä auto siistinä sekä pukeudu siististi ja asiallisesti. Muista käyttää nimeäsi
- Ota lapset kyytiin ja jätä heidät sovitussa paikassa
- Muista, että olet oheiskasvattaja (tervehtiminen, oma kielenkäyttö, ystävällisyys, liikennesääntöjen noudattaminen...)
- Tarkista turvavöiden käyttö ennen liikkeelle lähtöä
- Pidä oppilasluettelo aina autossa mukana
- Huolehdi, että auton täyttö ja purku tapahtuvat rauhallisesti
- Ilmoita mahdolliset turhat ajot päiväkodin johtajalle/koulun rehtorille
- Huomioi sääolosuhteet aikatauluissa
- Muista, että olet vaitiolovelvollinen kuljetettavien asioista, voit saada joskus arkaluontoistakin tietoa kuljetettavista
- Ilmoita Force Major –tilanteesta välittömästi koulun rehtorille/päiväkodin johtajalle

5.4 Koulun/päiväkodin muistilista

- Muista päivittää kuljetustiedot aina Primukseen ja lähettää tiedot kuljetusvastaavalle (koulu). Päiväkodin johtaja ilmoittaa sähköpostilla muuttuneet kuljetustiedot päivähoidon suunnittelijalle, joka ilmoittaa tiedot edelleen kuljetusvastaavalle
- Ilmoita kaikista poikkeuskuljetuksista liikennöitsijälle vähintään viikkoa ennen tarvetta sähköpostilla
- Muista noudattaa retkikuljetuksissa erillisiä ohjeita
- Tapaturmakuljetuksissa hyödynnetään aina mahdollisuuksien mukaan olemassa olevia kuljetuksia. Tarvittaessa kysy kuljetusvastaavalta lisätietoa
- Muista liikennekasvatus osana koulutyötä yhteistyössä poliisin ja Liikenneturvan kanssa (Rovaniemen Liikennekasvatussuunnitelma 2007)
- Koulu/päiväkoti on yhteyshenkilö koulun ja kodin välisissä päivittäisissä kuljetusasioissa
- Muista kerätä oppilaille luovutetut bussikortit (etä- ja sirukortti) aina kevätlukukauden loputtua ja hyödynnä kortteja seuraavana kouluvuonna (tekninen kestoikä etäkortilla 5v ja sirukortilla 3v)
- Päiväkodilla kasvatushenkilöstö vastaanottaa esiopetusoppilaat kuljettajalta